

13. ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ ΣΚΑΦΑΙ

Ἐν τῷ Ἀμφιαρείῳ τοῦ Ὠρωποῦ ἡ σκαφικὴ ἐργασία ἐφέτος διεξήχθη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ διαρρέοντος τὸ ἱερὸν χειμάρρου. Νοτιόθεν τῆς δυσμικῆς πομπικῆς ὁδοῦ, ἧτις μετὰ τῶν ἀνατολικῶν συμβάλλουσα ἔφερε διὰ γεφύρας πρὸς τὸν βωμὸν καὶ τὸν ναὸν, ἀπεκαλύφθη οἰκοδόμημα ὀκτώ που τετραγωνικῶν μέτρων· ἡ εἴσοδος, ἧς σφίζεται κατὰ χώραν ὁ ὁδὸς, μέγας ἀσβεστόλιθος πλ 1,88, ἦτο δίφυλλος (δικλῆς), ἐκοσμεῖτο δὲ διὰ δύο παραστάδων, αἵτινες κάλλιστα ἐπικεχρισμένα ἔφερον ἡμικύκλιον δωρικῶν ρυθμοῦ· οἱ τοῖχοι ἔνδον ἔφερον ζώνην ὑπομέλανος ἐπιχρίματος ὕψ. 0,30, πρὸς δὲ τῇ ὀροφῇ περιέθεε γεισίδιον κονιίματος λευκῶς ἐπικεχρισμένου, ὕψ' ὧ ζώνη ὕψ. 0,22, φέρουσα γραπτὰ πλέγματα ὑπέρυθρα, τὸ δὲ ὑπὸ ταύτῃ ἦτο ἐρυθρῶς κεχρωσμένον. Ἐξωθεν τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς τοῦ οἰκοδομήματος ἀπεκαλύφθη λίθινος ἄχετός, δι' οὗ ὑπεντεγράναντος τὸν νότιον τοῖχον τῆς πομπικῆς ὁδοῦ ἀπωχεύοντο εἰς ταύτην τὰ Διὸς ὕδατα.

Κάτωθεν τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐν βάθει 1,50 μ. ἀπεκαλύφθησαν ἀρχαιότερον κτίσματος θεμέλια ἐξ ὀγκολίθων ὀρθοστατῶν· καὶ παρὰ μὲν τὴν πομπικὴν ὁδὸν ἀποτελεῖται μικρὸν τετράπλευρον τριῶν που μέτρων μετὰ θυρώματος, ὃ δὲ ἀνατολικὸς αὐτοῦ τοῖχος χωρῶν πολλῶ νοτιώτερον τοῦ προειρημένου οἰκοδομήματος ἔφερον ἐν μέσῳ ὑπὸ τὸ τούτου θύρωμα ἐπικαρσίως θύρωμα μικρότερον, ἐπικαμπτόμενος δὲ φέρεται πρὸς ἀνατολὰς ἐπικαρσίως ἄλλου τοῖχου, μακροτάτου, 2,04 ὑπὲρ τοῦτον κειμένου καὶ ἔχοντος δύο θυρώματα. Δυσμότην τοῦ μακροῦ τούτου τοῖχου ἠδύρεθησαν δύο λύχνοι, ὧν ὁ μὲν εἶνε ἐν τῷ κέντρῳ διάκενος, ἵνα ἐμβάλληται ἐπὶ λυχνοστάτου, ὃ δὲ ἔφερε συμφυῆ τὸν λυχνουῖχον. Δυσμότην δὲ τοῦ μικροῦ τετραπλεύρου κτίσματος ἠδύρεθη σιδηροῦν τραπέζιον τετράπλευρον καὶ δίωτον πλ. 0,32, ὕψ. 0,07.

Νοτιόθεν τοῦ εἰρημένου κτίσματος ἀπεκαλύφθη ἐπικαρσίως τῆς κλειτύος τοῦ ὄρους κειμένη ἀντηρὶς ἰσχυρὰ ἐξ ὀγκολίθων τριῶν δόμων, ὕψ. 1,80, γενομένη ἔνεκα τῆς ἀποτομωτέρας ὑψώσεως τοῦ ἐδάφους, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἡ ἐπίχωσις εἶνε παχυτάτη, ἐξικνουμένη εἰς βάθος ὅσον ἐπὶ τέσσαρα μέτρα. Ἡ ἀντηρὶς ἀπετέλει ἅμα τὸν νότιον τοῖχον τριῶν μικρῶν χώρων, ὧν ἕκαστος ἔχει πλάτος $2\frac{1}{2}$ - 3 μ.· τούτων ὁ μὲν δυσμικὸς εἶνε τετράπλευρον κτίσμα μετὰ θυρώματος, ἀντίστοιχόν πως τῷ παρὰ τὴν πομπικὴν ὁδόν, ὃ δὲ ἀνατολικὸς προώριστο χάριν λουτρικῆς λεκάνης· τὸ

τε δάπεδον αὐτοῦ καὶ οἱ τοῖχοί εἰσι κεκονιαμένοι, ἐν αὐτῷ δὲ ἠϋρέθη κατὰ χώραν πηλίνη πύελος, ἣτις παρὰ μὲν τὴν μικροτέραν τῶν στενῶν πλευρῶν φέρει ἡμισφαίριον κοίλωμα, τὰς δὲ μακροτέρας πλευρὰς ἔχει ὑψηλοτέρας παρὰ τὴν πλατυτέραν τῶν στενῶν πλευρῶν ἢ παρὰ τὸ κοίλωμα, ἄνω δὲ τὸ χεῖλος αὐτόθι εὐρύτερον πρὸς ἐπέρευσιν τῶν βραχιόνων· κατὰ ταῦτα ὁ τῷ λουτῆρι τούτῳ (πρὸς θεραπείαν) χρώμενος ἀνεκάθητο ἐν αὐτῷ ἔχων τοὺς πόδας ἐν τῷ κοιλώματι, αὐτόθι ἠϋρέθη ἀλαβίστου στόμιον ἐξ ἀλαβαστίτιδος· Τοιαύτη μετὰ κοιλώματος ἀσάμινθος ἠϋρέθη πρὸ ἐτῶν ὑψίτερον ἐν νοτιωτέροις οἰκοδομήμασι (ΛΕ 1919 101).

Νοτιόθεν δὲ τῆς ἀντηρίδος ἐπὶ τῆς κλειτύος κεῖνται ἄλλα οἰκοδομήματα μετὰ κεκονιαμένων τοίχων φερόντων ἐπίχριμα ἔρυθρον καὶ κίτρινον· περὶ τούτων ἐγένετο λόγος πέρυσι.

Νομίματα ἐφέτος ἠϋρέθησαν 51, ἃ καὶ κομισθέντα εἰς Ἀθήνας ὑπεβλήθησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ